

Aliances i embolics

Amb les passades eleccions, vam veure com es constituïen un seguit de pactes, aliances, enteses, coalicions, unions, acords i conxorxes, alguns dels quals hom podia qualificar, honestament, d'insòlits i sorprenents. I així es podien sentir, en les converses sobre la matèria, comentaris d'estranyesa com el següent: «Quines coses; El grup d'en Sistacs s'ha aliat amb els psicòlegs!». I aquest comentari ens suscitava un dubte, perquè la seva expressió oral no ens permetia de discernir si deien ben bé «s'ha aliat», o bé, en realitat, «s'ha liat». Si, efectivament, el que volien dir és que s'havia aliat no hi ha res a objectar. Però la cosa canvia si el que de fet deien, encara que no fos discernible, que «s'havia liat».

El dubte, és clar, ja no era possible amb el primer element de la coalició objecte d'estranyesa revestint la forma del plural: «Els del casino de dalt han aliat amb els del casino de dalt» o «Els de dins s'han liat amb els de fora». En aquest segon cas volia significar que tractava d'una aliança massa compromesa, poc homogènia i beneficiosa, però això s'expressava per mitjà d'un verb, «liar-se», que és un barbarisme flagrant i innecessari.

Aquest fet no és gens estrany tenint en compte que les formes «liar» (o «liar-se») i «lio» són avui ben usuals en l'elocució de molts dels nostres conciudadans. I, en alguns casos, com el que comentem, la semblança amb aliar-se ha pogut contribuir, encara, a recórrer-hi sense mirar-s'hi. Però, com hem dit, no costa pas gaire de prescindir-ne, tenint, com tenim les formes correctes equivalents, ben vives, vigents i eficaces: embolicar (o embolicar-se) i emembolic. Tots sabem que hi ha embolics de moltes menes: de política, de faldilles, de negocis, de feina... Es tracta sempre d'embolics no de «lios». Si convé, per tant, que les aliances no esdevinguin embolics, també convé anomenar-los pel seu nom.

ALBERT JANE